

Zuzanna Jastrzębska-Krajewska
Pani Zuzia

#20minutdlaMATEMATYKI

edukacja matematyczna w domu i w przedszkolu

Matematyka stereotypowo kojarzona jest jako nieprzyjemny i trudny przedmiot szkolny, który rozumieją tylko wybrani. Wielu dorosłym na samo wspomnienie lekcji matematyki w szkole wracają najgorsze wspomnienia. Prawdopodobnie dlatego, że kojarzą swoją matematyczną edukację z niepowodzeniami i trudnościami. Mimo że wielu z nas już w liceum podjęło decyzję, że z matematyką w życiu nic wspólnego mieć nie będzie, to w dorosłym życiu okazało się, że nie da się od niej uciec: zakupy, remont, liczenie oprocentowania kredytu, netto, brutto... a nawet zmienianie proporcji podczas pieczenia ciasta – to właśnie matematyka, która jest wszechobecna w naszym życiu i nie da się od niej uciec. Nic dziwnego, że nazywana jest królową nauk. Dlatego zamiast uciekać, lepiej już od najmłodszych lat się z nią zaprzyjaźnić. Tylko jak to zrobić?

Od czasów studiów byłam zafascynowana Dziecięcą Matematyką® prof. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej. Pracując w Przedszkolu Szesnastka im. Ireny Kwintowej w Olsztynie, w którym od ponad 20 lat realizuje się Dziecięcą Matematykę®, obserwowałam postępy dzieci, ich naturalne predyspozycje do nauki matematyki. Metody tej uczyłam się od samej autorki i podczas kursów prowadzonych przez Ewę Zielińską. Dzieci w przedszkolu uwielbiają matematykę. Dzięki edukacji matematycznej prowadzonej zgodnie z rozwojem umysłowym według tej koncepcji mogą porządkować świat, rozumieć jego funkcjonowanie, rozwijać swój umysł. Mimo że reformy w edukacji trwają nieustannie, to w tym zakresie niewiele się zmienia, a wręcz przeciwnie – powiela się błędy, takie jak chociażby zbyt wczesne przenoszenie edukacji matematycznej na kartkę papieru. Nie jestem w stanie zmienić systemu, ale postanowiłam, że nie będę siedziała z założonymi rękami i narzekała. Jednak do nawet niewielkiej zmiany potrzebni są ludzie: nauczyciele i rodzice. Nie wszystkie sytuacje matematyczne da się przecież zorganizować w przedszkolu, ponieważ są one częścią środowiska domowego i tam się wydarzają, np. sytuacji w kuchni lub w sklepie dzieci mogą

doświadczać tylko w środowisku domowym. Dlatego należy uświadamiać rodzicom, jak ważna jest ich rola w edukacji matematycznej od samego początku. Jako nauczyciel wiedziałam, że w środowisku metoda jest znana. Jako mama natomiast zauważałam niechęć rodziców do matematyki i brak zaznajomienia z tematem. Już wtedy prowadziłam media społecznościowe (@pani_zuzia, f Pani Zuzia, www.jastrzebska-krajewska.pl), w których dzieliłam się głównie z rodzicami wiedzą o edukacji – w tym o Dziecięcej Matematyce®, szczególnie w codziennych sytuacjach.

Pewnego dnia natrafiłam na podsumowanie korzyści płynących z udziału w znanej akcji: Cała Polska czyta dzieciom. Pomyślałam wtedy, że gdyby 20 minut w ciągu całego dnia poświęcić codziennym sytuacjom związanym z matematyką, korzyści byłoby równie wiele. Postanowiłam zachęcić rodziców do założenia matematycznych okularów. Nie sądziłam jednak, że akcja, którą nazwałam #20minutdlaMATEMATYKI, nabierze takiego rozpędu i spotka się z tak ogromnym zainteresowaniem. Włączyli się w nią rodzice, nauczyciele i inni prowadzący swoje media społecznościowe, np. terapeutki. Jednak to nie wystarczy. Żeby skutecznie uczyć matematyki, należy znać zarówno podstawy wiedzy z tego przedmiotu, jak i opierać się na prawidłowościach rozwoju dziecka. Tylko w ten sposób można budować potęgę dziecięcych umysłów. Postanowiłam więc, że będę zachęcać wszystkich zainteresowanych akcją do czytania publikacji (np. książki autorstwa Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej *Dziecięca matematyka – dwadzieścia lat później*). Książka dla rodziców i nauczycieli starszych przedszkolaków) oraz prowadzić krótkie „wykłady” w postaci live’ów, podczas których zapoznawałam chętnych z wiedzą dotyczącą edukacji matematycznej dzieci. Moim największym marzeniem jest walka ze stereotypem, że matematyka jest przedmiotem trudnym, wyłącznie dla wybranych.

Takiemu pogładowi przeczą jednak wyniki badań dotyczących występowania zadatków uzdolnień matematycznych dzieci, przeprowadzonych przez

prof. Edytę Gruszczyk-Kolczyńską w 2010 roku. Nauczycielska diagnoza zadatków matematycznych wyraźnie pokazuje, że około 3/4 starszych przedszkolaków ma zadatki uzdolnień matematycznych. Dwa lata później przeprowadzono dodatkowe badania w 21 olsztyńskich przedszkolach¹. Wówczas diagnozą objęto 731 starszych przedszkolaków z Olsztyna i okolic. Ważnym argumentem przemawiającym za słusznością edukacji matematycznej już od przedszkola jest realizowana w nich od ponad 30 lat Dziecięca Matematyka® autorstwa prof. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej. Jednocześnie od niemalże trzech dekad nauczyciele w całym kraju uczą się nieustannie zastosowania tej metody od autorek książki na licznych wykładach, kursach i warsztatach. W ten sposób przedszkolaki rozwijają kompetencje matematyczne, co przynosi efekty w późniejszej nauce matematyki w szkole (jeśli nie zostaną one uśpione i zmarnowane w edukacji szkolnej).

Z uwagi na to, że rok szkolny 2019/2020 jest ogłoszony Rokiem Matematyki, warto podjąć inicjatywę, które nie tylko usystematyzują edukację matematyczną już od przedszkola, ale także zburzyć panujący stereotyp, że matematyka jest jedynie dla wybranych, bo matematyka jest DLA WSZYSTKICH.

Cel główny projektu: Wprowadzanie skutecznych zmian w edukacji matematycznej zgodnej z potrzebami rozwojowymi dzieci w przedszkolu poprzez świadome włączanie się do projektu #20minutdla-matematyki nauczycieli (placówek) i rodziców.

Aby wziąć udział w projekcie, wystarczy dołączyć do zamkniętej grupy projektowej

#20minutdlaMATEMATYKI – projekt

na Facebooku i zapoznać się z umieszczonymi tam dokumentami (regulamin, harmonogram działań).

¹ Badania zorganizowała Jolanta Jastrzębska – dyrektor Przedszkola Szesnastka im. I. Kwintowej w Olsztynie oraz Czesława Polakowska – dyrektor Przedszkola Bajkowy Dom w Olsztynie. Badania przeprowadziły nauczycielki pod kierunkiem i z metodycznym wsparciem Ewy Zielińskiej i Jolanty Jastrzębskiej z wykorzystaniem narzędzia nauczycielskiej diagnozy uzdolnień matematycznych autorstwa prof. E. Gruszczyk-Kolczyńskiej.